

**SPORAZUM
IZMEĐU SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I UJEDINJENOG
KRALJEVSTVA VELIKE BRITANIJE I SEVERNE IRSKE O IZBEGAVANJU DVOSTRUKOG
OPOREZIVANJA U ODNOSU NA POREZE NA DOHODAK**

Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija i Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Severne Irske, u želji da zaključe Sporazum o izbegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak, sporazumele su se o sledećem:

Član 1

Lica na koja se primenjuje Sporazum

Ovaj sporazum se primenjuje na lica koja su rezidenti jedne ili obe države ugovornice.

Član 2

Porezi na koje se primenjuje Sporazum

(1) Porezi na koje se primenjuje ovaj sporazum su, saglasno odredbama člana 3 (1) (d) ovog sporazuma:

(a) u Ujedinjenom Kraljevstvu;

(i) porez na dohodak (*the income tax*);

(ii) porez na prihod od imovine (*the capital gains tax*);

(iii) korporacijski porez (*the corporation tax*);

(b) u Jugoslaviji:

(i) porez i doprinosi iz dohotka organizacija udruženog rada;

(ii) porez i doprinosi iz ličnog dohotka iz radnog odnosa;

(iii) porez i doprinosi iz ličnog dohotka od poljoprivredne delatnosti;

(iv) porez i doprinosi iz ličnog dohotka od samostalnog obavljanja privrednih i neprivrednih delatnosti;

(v) porez iz ličnog dohotka od autorskih prava, patenata i tehničkih unapređenja;

(vi) porez na prihod od imovine i imovinskih prava;

(vii) porez iz ukupnog prihoda građana;

(viii) porez na dobit stranih lica ostvarenu ulaganjem u domaću organizaciju udruženog rada za svrhe zajedničkog poslovanja;

(ix) porez na dobit stranih lica ostvarenu izvođenjem investicionih radova;

(x) porez na prihod stranih lica ostvaren od prevoza putnika i robe.

(2) Sporazum se primenjuje i na iste ili znatno slične poreze koje uvede jedna od država ugovornica uz postojeće poreze ili umesto njih, posle dana potpisivanja ovog sporazuma. Nadležni organi država ugovornica saopštavaju jedni drugima značajne promene izvršene u njihovim poreskim zakonima.

Član 3

Opšte definicije

(1) Za potrebe ovog sporazuma:

(a) izraz "Ujedinjeno Kraljevstvo" označava Veliku Britaniju i Severnu Irsku, obuhvatajući područje izvan teritorijalnog mora Ujedinjenog Kraljevstva koje, saglasno međunarodnom pravu, sada ili ubuduće može biti označeno, prema zakonima Ujedinjenog Kraljevstva koji se odnose na kontinentalni plato, kao područje unutar koga prava Ujedinjenog Kraljevstva na morsko dno i podmorje i njihova prirodna bogatstva mogu biti korišćena;

(b) izraz "Jugoslavija" označava teritoriju Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i obuhvata područje izvan teritorijalnog mora Jugoslavije koje, saglasno međunarodnom pravu, sada ili ubuduće može biti označeno, prema zakonima Jugoslavije koji se odnose na kontinentalni plato, kao područje unutar koga prava Jugoslavije na morsko dno i podmorje i njihova prirodna bogatstva mogu biti korišćena;

(c) izraz "državljanin" označava:

- (i) u odnosu na Ujedinjeno Kraljevstvo - svakog građanina Ujedinjenog Kraljevstva i kolonija čiji takav status proističe iz njegove veze sa Ujedinjenim Kraljevstvom;
  - (ii) u odnosu na Jugoslaviju - jugoslovenskog građanina i svako drugo lice koje takav svoj status ostvaruje prema jugoslovenskim važećim zakonima;
  - (d) izraz "jugoslovenski porez" označava poreze i doprinose, osim doprinosa za socijalno osiguranje, koji su zavedeni u Jugoslaviji i na koje se ovaj sporazum odnosi u skladu sa odredbama člana 2; izraz "porez Ujedinjenog Kraljevstva" označava porez koji je zavelo Ujedinjeno Kraljevstvo i na koje se ovaj sporazum odnosi u skladu sa odredbama člana 2;
  - (e) izraz "porez" označava jugoslovenski porez ili porez Ujedinjenog Kraljevstva, zavisno od smisla Sporazuma;
  - (f) izrazi "država ugovornica" i "druga država ugovornica" označavaju Jugoslaviju, odnosno Ujedinjeno Kraljevstvo, zavisno od smisla Sporazuma;
  - (g) izraz "lice" označava u slučaju Jugoslavije fizičko lice i pravno lice, a u slučaju Ujedinjenog Kraljevstva fizičko lice, društvo i svaku drugu grupu lica;
  - (h) izraz "društvo" označava, u slučaju Jugoslavije, organizaciju udruženog rada i svako drugo pravno lice koje podleže porezu, a u slučaju - Ujedinjenog Kraljevstva - svako pravno lice, odnosno svako lice koje se smatra kao pravno lice za poreske svrhe;
  - (i) izrazi "preduzeće države ugovornice" i "preduzeće druge države ugovornice" označavaju u smislu ovog sporazuma, u slučaju Jugoslavije - organizaciju udruženog rada, samoupravnu organizaciju ili zajednicu, radne ljude koji ličnim radom samostalno obavljaju delatnost i preduzeće osnovano prema zakonima Jugoslavije kojim rukovodi rezident Jugoslavije, a u slučaju Ujedinjenog Kraljevstva - preduzeće kojim rukovodi rezident Ujedinjenog Kraljevstva;
  - (j) izraz "nadležan organ" označava, u slučaju Jugoslavije, Savezni sekretarijat za finansije ili njegovog ovlašćenog predstavnika, a u slučaju - Ujedinjenog Kraljevstva - Odbor za unutrašnje prihode ili njegovog ovlašćenog predstavnika;
  - (k) izraz "međunarodni saobraćaj" označava svaki prevoz brodom ili vazduhoplovom koje koristi preduzeće koje ima svoje mesto stvarne uprave u državi ugovornici, osim kada se brod ili vazduhoplov koristi isključivo između mesta u drugoj državi ugovornici.
- (2) Kada država ugovornica primenjuje ovaj sporazum, svaki izraz koji nije definisan Sporazumom ima značenje prema zakonima te države ugovornice koji se odnose na poreze na koje se Sporazum primenjuje.

Član 4

Poreski domicil

- (1) U smislu ovog sporazuma, izraz "rezident države ugovornice" označava, zavisno od odredaba st. (2) i (3) ovog člana, svako lice koje, prema zakonu te države, podleže u njoj oporezivanju po osnovu svog prebivališta, boravišta, sedišta uprave ili bilo kog drugog obeležja slične prirode. Izrazi "rezident Jugoslavije" i "rezident Ujedinjenog Kraljevstva" imaju i odnosna značenja.
- (2) Ako je prema odredbama stava (1) ovog člana fizičko lice rezident obe države ugovornice, njegov status se određuje na sledeći način:
- (a) smatra se da je rezident države ugovornice u kojoj ima stalno mesto stanovanja. Ako ima stalno mesto stanovanja u obe države ugovornice, smatra se da je rezident države ugovornice sa kojom su njegove lične i ekonomske veze tešnje (centar životnih interesa);
  - (b) ako ne može da se odredi u kojoj državi ugovornici ima sedišta životnih interesa, ili ako ni u jednoj državi ugovornici nema stalno mesto stanovanja, smatra se da je rezident države ugovornice u kojoj ima uobičajeno boravište;
  - (c) ako ima uobičajeno boravište u obe države ugovornice ili ga nema ni u jednoj od njih, smatra se da je rezident države ugovornice čiji je državljanin;
  - (d) ako je državljanin obe države ugovornice ili ni jedne od njih, nadležni organi države ugovornice rešice pitanje sporazumno.
- (3) Ako je prema odredbama stava (1) ovog člana lice koje nije fizičko lice rezident obe države ugovornice, smatra se da je rezident države ugovornice, u kojoj se nalazi njegovo sedišta stvarne uprave.

Član 5

Stalna poslovna jedinica

(1) U smislu ovog sporazuma, izraz "stalna poslovna jedinica" označava stalno mesto poslovanja u kome se poslovanje preduzeća potpuno ili delimično obavlja.

(2) Pod izrazom "stalna poslovna jedinica" podrazumeva se naročito:

(a) sedište uprave;

(b) filijala;

(c) poslovnicu;

(d) fabrika;

(e) radionica;

(f) rudnik, izvor nafte, kamenolom ili drugo mesto iskorišćavanja prirodnih bogatstava;

(g) gradilište ili građevinski, odnosno montažni radovi koji traju duže od 12 meseci.

(3) Pod izrazom "stalna poslovna jedinica" ne podrazumeva se:

(a) korišćenje objekata i opreme isključivo za uskladištenje, izlaganje ili isporuku dobara ili robe koji pripadaju preduzeću;

(b) održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada preduzeću isključivo u svrhu uskladištenja, izlaganja ili isporuke;

(c) održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada preduzeću isključivo s ciljem da je drugo preduzeće preradi;

(d) održavanje stalnog mesta poslovanja isključivo u svrhu kupovanja dobara ili robe ili za pribavljanje informacija za preduzeće;

(e) održavanje stalnog mesta poslovanja isključivo u cilju reklamiranja, pružanja informacija, naučnog istraživanja ili sličnih delatnosti koje imaju pripremni ili pomoćni karakter za preduzeće.

(4) Lice koje radi u državi ugovornici u ime preduzeća druge države ugovornice, osim zastupnika sa samostalnim statusom na koga se primenjuje stav 5 ovog člana, smatra se stalnom poslovnom jedinicom u prvopomenutoj državi ako ima, i stalno koristi u toj državi, ovlašćenje da zaključuje ugovore u ime preduzeća, osim ako njegove aktivnosti nisu ograničene na kupovinu dobara ili robe za preduzeće.

(5) Ne smatra se da preduzeće jedne države ugovornice ima stalnu poslovnu jedinicu u drugoj državi ugovornici samo zato što obavlja poslovanje u toj drugoj državi preko posrednika, generalnog komisionog zastupnika ili drugog predstavnika sa samostalnim statusom, ako ta lica rade u okviru svoje redovne poslovne delatnosti.

(6) Činjenica da društvo koje je rezident države ugovornice kontroliše ili je pod kontrolom društva koje je rezident druge države ugovornice, ili koje obavlja poslovanje u toj drugoj državi (bilo preko stalne poslovne jedinice ili na drugi način), sama po sebi ne stvara ni za jedno društvo stalnu poslovnu jedinicu od drugog društva.

Član 6

Dohodak od nepokretnosti

(1) Dohodak od nepokretnosti može se oporezivati u državi ugovornici u kojoj se ta imovina nalazi.

(2) Izraz "nepokretnost" određuje se prema zakonu države ugovornice u kojoj se nepokretnost nalazi. Pomorski i rečni brodovi i vazduhoplovi ne smatraju se nepokretnostima.

(3) Odredbe stava (1) ovog člana primenjuju se na dohodak koji se ostvaruje od neposrednog korišćenja, iznajmljivanja ili drugog načina korišćenja nepokretnosti.

(4) Odredbe st. (1) i (3) ovog člana primenjuju se i na dohodak od nepokretnosti preduzeća i na dohodak od nepokretnosti koja se koristi u obavljanju samostalnih ličnih delatnosti.

Član 7

Dohoci od poslovanja

(1) Dohoci preduzeća države ugovornice oporezuju se samo u toj državi, osim ako preduzeće ne obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi. Ako preduzeće obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice, dohoci preduzeća mogu biti oporezovani u drugoj državi ali samo do iznosa koji se pripisuje toj stalnoj poslovnoj jedinici.

(2) U skladu sa odredbama stava (3) ovog člana ako preduzeće države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi, onda se u svakoj državi ugovornici pripisuju toj stalnoj poslovnoj jedinici dohoci koje bi mogla ostvariti da je bila odvojena i posebno preduzeće koje se bavi istim ili sličnim delatnostima pod istim ili sličnim uslovima i da je poslovala potpuno samostalno sa preduzećem čija je stalna poslovna jedinica.

(3) Pri određivanju dohodaka stalne poslovne jedinice kao odbici priznaju se troškovi preduzeća koji su učinjeni za potrebe stalne poslovne jedinice, uključujući izvršene i opšte administrativne troškove tako učinjene u državi u kojoj se stalna poslovna jedinica nalazi ili u drugom mestu.

(4) Dohoci koji se pripisuju stalnoj poslovnoj jedinici mogu se odrediti na osnovu posebnih poslovnih knjiga koje vodi stalna poslovna jedinica. Ako je uobičajeno u državi ugovornici da se dohoci koji se pripisuju stalnoj poslovnoj jedinici određuju na osnovu raspodele ukupnih dohodaka preduzeća na njegove posebne delove, ništa u stavu (2) ovog člana ne sprečava državu ugovornicu da odredi dohotke za oporezivanje takvom raspodelom kakva je uobičajena; usvojeni metod raspodele treba da bude takav da rezultat bude u skladu sa principima iz ovog člana.

(5) Odredbe ovog člana se primenjuju i na dobit koju rezident Ujedinjenog Kraljevstva ostvaruje u Jugoslaviji u odnosu na svoje učešće u zajedničkom poslovanju sa jugoslovenskim preduzećem, ali ne utiče na zavođenje poreza Ujedinjenog Kraljevstva na takve dobiti.

(6) Stalnoj poslovnoj jedinici se ne pripisuju nikakvi dohoci samo na osnovu toga što je kupovala dobra ili robu za preduzeće.

(7) Ako dohoci obuhvataju delove dohotka koji su na poseban način uređeni u drugim članovima ovog sporazuma, odredbe ovog člana ne utiču na odredbe tih članova.

Član 8

Pomorski i vazdušni saobraćaj

(1) Dohoci od korišćenja brodova ili vazduhoplova u međunarodnom saobraćaju oporezuju se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sedište stvarne uprave preduzeća.

(2) Ako se sedište stvarne uprave broskog preduzeća nalazi na brodu, smatra se da se nalazi u državi ugovornici u kojoj se nalazi matična luka broda, ili, ako nema matične luke, u državi ugovornici čiji je rezident korisnik broda.

(3) Odredbe ovog člana primenjuju se i na dohotke koji se ostvaruju od učešća u pulu, zajedničkom poslovanju ili u međunarodnoj poslovnoj agenciji.

Član 9

Udružena preduzeća

Ako:

(a) preduzeće države ugovornice učestvuje neposredno ili posredno u upravi, kontroli ili imovini preduzeća druge države ugovornice, ili

(b) ista lica učestvuju neposredno ili posredno u upravi, kontroli ili imovini preduzeća države ugovornice i preduzeća druge države ugovornice;

i ako su, u oba slučaja, između ta dva preduzeća u njihovim trgovinskim ili finansijskim odnosima određeni ili nametnuti uslovi različiti od onih koji bi bili određeni između samostalnih preduzeća, dohoci koji bi bez tih uslova nastali za jedno od preduzeća, ali zbog tih uslova nisu nastali, mogu se uključiti u dohotke tog preduzeća i shodno tome oporezovati.

Član 10

Dividende

(1) Dividende koje plaća društvo koje je rezident države ugovornice rezidentu druge države ugovornice mogu se oporezivati u toj drugoj državi.

(2) Dividende koje plaća društvo koje je rezident države ugovornice mogu se oporezivati u toj državi i u skladu sa zakonom te države, ali iznos tako razrezanog poreza ne može biti veći od:

(a) 5 odsto od bruto iznosa dividendi ako je njihov stvarni korisnik društvo (izuzimajući partnerstvo) koje kontroliše direktno ili indirektno najmanje 25 odsto glasačke snage društva koje isplaćuje dividende;

(b) 15 odsto od bruto-iznosa dividendi, u svim drugim slučajevima.

(3) Sve dok fizičko lice rezident u Ujedinjenom Kraljevstvu ima pravo na poreski kredit u odnosu na dividende koja plaća društvo rezident u Ujedinjenom Kraljevstvu primenjuju se sledeće odredbe ovog

stava, u skladu sa stavom 4 ovog člana, umesto odredaba stava 2 ovog člana, ukoliko se odredbe stava 2 odnose na dividende koje plaća društvo koje je rezident Ujedinjenog Kraljevstva, tj. rezident Jugoslavije koji prima dividende od društva koje je rezident Ujedinjenog Kraljevstva, pod uslovom da stvarni korisnik dividendi ima pravo na isti iznos poreskog kredita na koji bi imalo pravo fizičko lice rezident u Ujedinjenom Kraljevstvu da je primilo te dividende, umanjene za odbitak (koji se tretira kao porez) do 15 odsto od ukupnog iznosa ili vrednosti dividendi i iznosa poreskog kredita.

(4) Odredbe stava (3) ovog člana ne primenjuju se kada je stvarni korisnik dividendi društvo koje samo ili zajedno sa jednim ili više udruženih društava kontroliše neposredno ili posredno najmanje 10 odsto glasačke snage u društvu koje isplaćuje dividende. Za svrhe ovog stava dva društva se smatraju da su udružena ukoliko jedno od njih neposredno ili posredno kontroliše preko 50 odsto glasačke snage u drugom društvu, odnosno treće društvo kontroliše preko 50 odsto glasačke snage u oba ova društva.

(5) Izraz "dividende" upotrebljen u ovom članu označava dobit od akcija ili drugih prava koja učestvuju u dobitima a nisu potraživanja, kao i dobit od korporacijskih prava koja je izjednačena sa dobitkom od akcija u poreskim zakonima države čiji je rezident društvo koje vrši raspodelu.

(6) Odredbe ovog člana se ne primenjuju ako rezident države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici stalnu poslovnu jedinicu, a pravo na osnovu koga se dividende isplaćuju je stvarno povezano sa poslom koji se vodi preko takve stalne poslovne jedinice. U tom slučaju, primenjuju se odredbe člana 7.

(7) Ako društvo koje je rezident države ugovornice ostvaruje dobit ili dohodak od druge države ugovornice, ta druga država ne može da zavede nikakav porez na dividende koje plaća društvo, a stvarno ih koriste lica koja nisu rezidenti te druge države, niti da oporezuju neraspoređene dobiti društva porezom na neraspoređene dobiti, ni u slučaju ako se plaćene dividende ili neraspodeljene dobiti u potpunosti ili delimično sastoje od dobiti ili dohotka koji su nastali u toj drugoj državi, osim ukoliko su takve dividende plaćene rezidentu druge države, odnosno ukoliko su prava u vezi sa kojima su dividende plaćene stvarno povezane sa stalnom poslovnom jedinicom koja se nalazi u toj drugoj državi.

Član 11

Kamata

(1) Kamata nastala u državi ugovornici i isplaćena stranom korisniku rezidentu druge države ugovornice može se oporezovati u toj drugoj državi.

(2) Kamata može biti oporezovana i u državi ugovornici u kojoj nastaje, saglasno zakonima te države, ali tako razrezan porez ne može biti veći od 10 odsto od bruto iznosa kamate.

(3) Izraz "kamata" upotrebljen u ovom članu označava dohodak od državnih hartija od vrednosti, obveznica ili obligacija, nezavisno od toga da li su obezbeđene zalogom i da li se na osnovu njih učestvuje u dobiti, dohodak od potraživanja svake vrste, kao i svaki drugi dohodak izjednačen sa dohotkom od pozajmljenog novca prema poreskom pravu države u kojoj dohodak nastaje.

(4) Odredbe st. (1) i (2) ovog člana ne primenjuju se na kamatu koju primi stvarni korisnik kamate, rezident države ugovornice koji ima u drugoj državi ugovornici u kojoj kamata nastaje stalnu poslovnu jedinicu na osnovu čijeg prava potraživanja nastaje kamata. U tom slučaju primenjuju se odredbe člana 7.

(5) Smatra se da kamata nastaje u državi ugovornici ako je isplatilac sama ta država, njena društveno-politička zajednica ili rezident te države.

(6) Izuzetno od odredaba stava (5) ovog člana, ako isplatilac kamate, bez obzira na to da li je rezident države ugovornice ili nije, ima u državi ugovornici stalnu poslovnu jedinicu na koju se odnosi potraživanje na koje se plaća kamata i koja snosi tu kamatu smatra se da kamata nastaje u državi u kojoj se nalazi stalna poslovna jedinica.

(7) Ako, zbog posebnog odnosa između platioca i lica koje ostvaruje kamatu ili između njih i nekog drugog lica, iznos plaćene kamate, iz bilo kog razloga, prelazi iznos koji bi bio ugovoren između platioca i primaoca kamate, odredbe ovog člana primenjuju se samo na iznos koji bi bio ugovoren da takvog odnosa nema. U tom slučaju, višak plaćanja oporezuje se saglasno zakonu svake države ugovornice, imajući u vidu ostale odredbe ovog sporazuma.

Član 12

Autorske naknade

(1) Autorske naknade nastale u državi ugovornici i isplaćene stvarnom korisniku rezidentu druge države ugovornice mogu se oporezovati u toj drugoj državi.

(2) Takve autorske naknade mogu se oporezovati i u državi ugovornici u kojoj nastaju i saglasno zakonu te države ali tako razrezan porez ne prelazi 10 odsto od bruto iznosa autorskih naknada.

(3) Izraz "autorske naknade" upotrebljen u ovom članu označava plaćanja svake vrste primljena kao naknada za korišćenje ili za pravo korišćenja autorskog prava na književno, umetničko ili naučno delo (uključujući bioskopske filmove i filmove ili trake za televiziju ili radio), patent, zaštitni znak, nacrt ili model, plan, tajnu formulu ili postupak, ili za korišćenje ili za pravo korišćenja industrijske, komercijalne ili naučne opreme, ili za obaveštenja koja se odnose na industrijska, komercijalna ili naučna iskustva.

(4) Odredbe st. (1) i (2) ovog člana ne primenjuju se na autorske naknade koje primi stvarni korisnik autorskih naknada, rezident države ugovornice koji u drugoj državi ugovornici u kojoj autorske naknade nastaju ima stalnu poslovnu jedinicu od čijeg prava ili imovine potiču autorske naknade. U tom slučaju primenjuju se odredbe člana 7.

(5) Smatra se da autorske naknade nastaju u državi ugovornici ako je isplatilac sama ta država, njena društveno-politička zajednica ili rezident te države.

(6) Izuzetno od odredaba stava (5) ovog člana, ako isplatilac kamate, bez obzira na to da li je rezident države ugovornice ili nije, ima u državi ugovornici stalnu poslovnu jedinicu na koju se odnosi obaveza plaćanja autorskih naknada i koja snosi te autorske naknade, smatra se da autorske naknade nastaju u državi ugovornici u kojoj se nalazi stalna poslovna jedinica.

(7) Ako, zbog posebnog odnosa između platioca i primaoca autorskih naknada ili između njih i nekog drugog lica, iznos plaćenih autorskih naknada, iz bilo kog razloga, prelazi iznos koji bi bio ugovoren između platioca i primaoca autorskih naknada, odredbe ovog člana se primenjuju samo na iznos koji bi bio ugovoren da takvog odnosa nema. U tom slučaju, višak plaćanja oporezuje se saglasno zakonu svake države ugovornice, imajući u vidu ostale odredbe ovog sporazuma.

Član 13

Prihodi od imovine

(1) Prihodi od otuđenja nepokretnosti, definisane u stavu (2) člana 6, mogu se oporezivati u državi ugovornici u kojoj se takva imovina nalazi.

(2) Prihodi od otuđenja pokretnosti koja čini deo imovine namenjene za poslovanje stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ili od pokretnosti koja pripada stalnoj bazi koju koristi rezident države ugovornice u drugoj državi ugovornici za obavljanje profesionalnih delatnosti, uključujući i prihode od otuđenja te stalne poslovne jedinice (same ili zajedno sa celim preduzećem) i prihode od otuđenja stalne baze, mogu se oporezovati u drugoj državi.

(3) Izuzetno od odredaba stava (2) ovog člana, prihodi od imovine ostvareni od otuđenja brodova i vazduhoplova koji se koriste u međunarodnom saobraćaju i pokretnosti koje služe za korišćenje brodova i vazduhoplova oporezuju se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sedište stvarne uprave preduzeća.

(4) Prihodi od otuđenja imovine, osim imovine navedene u st. (1), (2) i (3) ovog člana, oporezuju se samo u državi ugovornici čiji je rezident lice koje je otuđilo imovinu.

Član 14

Samostalne lične delatnosti

(1) Dohodak koji ostvari rezident države ugovornice od profesionalnih delatnosti ili drugih samostalnih delatnosti slične vrste oporezuju se samo u toj državi, osim ako on ima stalnu bazu koju redovno koristi u drugoj državi ugovornici u cilju obavljanja svojih delatnosti. Ako on ima takvu stalnu bazu, dohodak može biti oporezovan u drugoj državi ugovornici, ali samo do onog iznosa koji se pripisuje toj stalnoj bazi.

(2) Izuzetno od odredaba stava (1) ovog člana, dohodak koji rezident države ugovornice ostvaruje od samostalnih delatnosti koje vrši u drugoj državi ugovornici ne oporezuju se u toj drugoj državi ako:

(a) rezident ukupno ne boravi u drugoj državi ugovornici duže od 183 dana u toku odnosne kalendarske godine;

(b) rezident ne raspolaže stalnom bazom u drugoj državi ugovornici za vreme koje ukupno prelazi 183 dana u toku kalendarske godine.

(3) Izraz "profesionalne delatnosti" posebno obuhvata samostalne naučne, književne, umetničke, obrazovne ili nastavne delatnosti, kao i samostalne delatnosti lekara, advokata, inženjera, arhitekata, stomatologa i računovođa.

Član 15

Nesamostalne lične delatnosti

- (1) U skladu sa odredbama čl. 16, 17, 18, 19 i 20, lični dohoci i druga slična primanja koja ostvari rezident države ugovornice iz radnog odnosa, oporezuju se samo u toj državi, osim ako nije zaposlen u drugoj državi ugovornici. Ako je zaposlen u drugoj državi ugovornici, takva primanja mogu se oporezovati u toj drugoj državi pošto su u njoj ostvarena.
- (2) Izuzetno od odredaba stava (1) ovog člana, primanja koja ostvari rezident države ugovornice iz radnog odnosa u drugoj državi ugovornici oporezuju se samo u prvospomenutoj državi:
- (a) ako primalac boravi u drugoj državi ugovornici u periodu ili periodima koji ukupno ne prelaze 183 dana u odnosnoj poreskoj godini;
- (b) ako se primanje isplaćuje od strane ili u ime lica kome ili u čiju korist se odnosne nesamostalne lične delatnosti obavljaju i koje nije rezident druge države;
- (c) ako primanje ne snosi stalna poslovna jedinica ili stalna baza koje u toj drugoj državi ima lice kome ili u čiju korist se odnosne nesamostalne lične delatnosti obavljaju.
- (3) (a) Lični dohoci koji fizičkom licu isplaćuje država ugovornica ili njena društveno-politička zajednica oporezuju se samo u toj državi.
- (b) Lični dohoci koje fizičkom licu isplaćuje država ugovornica ili njena društveno-politička zajednica oporezuju se samo u drugoj državi ugovornici ako je rad obavljen u toj drugoj državi i primalac je rezident te druge države i pod uslovom:
- (i) da je državljanin te države, ili
- (ii) da nije postao rezident te države isključivo zbog obavljanja tog rada.
- (4) Izuzetno od odredaba stava (3) ovog člana, lični dohoci koje fizičko lice ostvari radom u vezi sa privrednom delatnošću države ugovornice ili njene društveno-političke zajednice oporezuju se u skladu sa odredbama st. 1 i 2 ovog člana.
- (5) Lični dohoci koje ostvare fizička lica radom u Zajedničkom privrednom predstavništvu Jugoslavije ili u Turističkom savezu Jugoslavije oporezuju se u skladu sa odredbama stava (3) ovog člana.
- (6) Izuzetno od prethodnih odredaba ovog člana, primanja iz radnog odnosa na brodu ili vazduhoplovu u međunarodnom saobraćaju mogu se oporezovati u državi ugovornici u kojoj se nalazi sedište stvarne uprave preduzeća.

Član 16

Naknade ostvarene za rad u zajedničkim poslovnim odredbama (naknade direktora):

- (1) Naknade direktora i slična primanja koja ostvari rezident Jugoslavije u svojstvu člana odbora društva koje je rezident Ujedinjenog Kraljevstva mogu se oporezovati u Ujedinjenom Kraljevstvu.
- (2) Naknade i slična primanja koja ostvari rezident Ujedinjenog Kraljevstva u svojstvu člana zajedničkog poslovnog odbora preduzeća koje je rezident Jugoslavije mogu biti oporezovana u Jugoslaviji.

Član 17

Javni izvođači

- (1) Izuzetno od odredaba čl. 14 i 15, dohodak koji ostvare javni izvođači kao što su pozorišni, filmski, radio ili televizijski umetnici, muzičari i sportisti, od ličnih delatnosti u tom svojstvu, može se oporezovati u državi ugovornici u kojoj su te delatnosti obavljene.
- (2) Ako dohodak na osnovu takvih ličnih delatnosti izvođača ne pritiče izvođaču lično nego drugom licu, taj dohodak može biti, izuzetno od odredaba čl. 7, 14 i 15, oporezovan u državi ugovornici u kojoj su obavljene delatnosti izvođača.
- (3) Izuzetno od odredaba st. (1) i (2) ovog člana, dohodak ostvaren od delatnosti definisanih u stavu (1) obavljenih prema sporazumu ili aranžmanu između država ugovornica, izuzima se od oporezivanja u državi ugovornici u kojoj su delatnosti obavljene.

Član 18

Penzije

- (1) Penzije i druga slična primanja isplaćeni rezidentu države ugovornice po osnovu ranijeg zaposlenja i svaki anuitet isplaćen tom rezidentu oporezuju se samo u državi ugovornici čiji je rezident fizičko lice.
- (2) (a) Izuzetno od odredaba stava (1) ovog člana, penzija koju fizičkom licu isplati država ugovornica ili njena društveno-politička zajednica iz budžeta ili iz posebnih fondova oporezuje se samo u toj državi.

- (b) Penzija se oporezuje samo u drugoj državi ugovornici ako je primalac državljanin i rezident države.
- (3) Izuzetno od odredaba stava (2) ovog člana, penzija koju ostvari fizičko lice za rad obavljen u vezi sa privrednom delatnošću jedne od država ugovornica ili njene društveno-političke zajednice oporezuje se samo u državi ugovornici čiji je rezident fizičko lice.
- (4) Penzije koje fizička lica ostvare za rad u Zajedničkom privrednom predstavništvu Jugoslavije ili u Turističkom savezu Jugoslavije oporezuju se u skladu sa odredbama stava (2) ovog člana.
- (5) Izraz "anuitet" označava određenu sumu koja se periodično isplaćuje u određenim vremenskim razmacima u toku života ili u toku utvrđenog perioda, odnosno perioda koji se može utvrditi na osnovu obaveza da se vrše isplate kao odgovarajuća i potpuna naknada u novcu ili u novčanoj vrednosti.

Član 19

Studenti

- (1) Primanja koja student ili pripravnik, koji je neposredno pre boravka u državi ugovornici bio rezident druge države ugovornice i koji se nalazi u prvo pomenutoj državi ugovornici samo radi obrazovanja ili obučavanja, dobija za izdržavanje, obrazovanje ili obučavanje, neće se oporezovati u prvospomenutoj državi, pod uslovom da takva primanja dobija iz izvora van te države.
- (2) Dohodak koji ostvari student ili pripravnik od delatnosti koju obavlja u državi ugovornici u kojoj boravi isključivo radi obrazovanja ili obuke, ne oporezuje se u toj državi osim ako ne prelazi iznos od 250 funti sterlinga (ili isti iznos u jugoslovenskim dinarima) u svakoj godini razreza (pored ličnih olakšica na koje može da ima pravo kao fizičko lice rezident u toj državi).
- (3) Ni u kom slučaju ni jedno lice ne može da koristi odredbe ovog člana duže od 3 godine.

Član 20

Nastavnici i drugi

- (1) Fizičko lice koje boravi u jednoj od država ugovornica, u periodu koji ne prelazi dve godine, radi držanja nastave, odnosno angažovanja u istraživačkom radu na univerzitetu, višoj školi ili drugoj priznatoj obrazovnoj instituciji u toj državi ugovornici, a koje je neposredno pre tog boravka bilo rezident druge države ugovornice, izuzima se od poreza u prvospomenutoj državi ugovornici za primanja za takvu nastavu ili istraživački rad za period koji nije duži od dve godine od dana njegovog prvog boravka u toj državi u pomenutom cilju.
- (2) Ovaj član se primenjuje samo na dohodak od istraživačkog rada ako je fizičko lice preduzelo takav istraživački rad u javnom interesu, a ne prvenstveno u ličnom interesu određenog lica ili više lica.

Član 21

Dohodak koji nije izričito spomenut

- (1) Delovi dohotka rezidenta države ugovornice, bez obzira na to gde nastaju, koji predstavljaju dohodak takve vrste ili iz takvih izvora koji nisu izričito spomenuti u prethodnim članovima ovog sporazuma, oporezuju se samo u toj državi.
- (2) Odredbe stava (1) ovog člana ne primenjuju se ako primalac dohotka, rezident države ugovornice, vodi poslove u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi ili obavlja u toj drugoj državi samostalne lične delatnosti iz stalne baze koja se u njoj nalazi a pravo, odnosno imovina u vezi s kojom je dohodak plaćen stvarno je povezana sa tom stalnom poslovnom jedinicom, odnosno stalnom bazom. U tom slučaju primenjuju se, zavisno od slučaja, odredbe čl. 7, 14 ili 17.

Član 22

Otklanjanje dvostrukog oporezivanja

- (1) U skladu sa odredbama zakona Ujedinjenog Kraljevstva koje se odnose na olakšicu u vidu kredita od poreza Ujedinjenog Kraljevstva za porez koji se plaća na teritoriji izvan Ujedinjenog Kraljevstva (koje ne utiču na njegov opšti princip), jugoslovenski porez koji se plaća prema zakonima Jugoslavije, u skladu sa ovim sporazumom, neposredno ili po odbitku, uz dobiti, dohodak i oporezivanje prihoda iz izvora u Jugoslaviji (isključujući za dividende porez koji se plaća na dobiti iz kojih se dividende isplaćuju, odobrava se kao kredit od svakog poreza Ujedinjenog Kraljevstva obračunat na iste dobiti, dohodak i oporezive prihode na koje je obračunat jugoslovenski porez.
- (2) U Jugoslaviji:
- (a) Ako rezident Jugoslavije ostvaruje dohodak koji se, prema odredbama ovog sporazuma, može oporezovati u Ujedinjenom Kraljevstvu, Jugoslavija, u skladu sa odredbama podstava (b) ovog stava,

izuzima takav dohodak od poreza, ali može, prilikom obračunavanja poreza na ostali dohodak tog lica, da primeni poresku stopu koja bi se primenila da izuzeti dohodak nije bio tako izuzet;

(b) Ako rezident Jugoslavije ostvaruje dohodak koji može biti, prema odredbama čl. 10, 11 i 12 oporezovana u Ujedinjenom Kraljevstvu, Jugoslavija priznaje kao odbitak od poreza na dohodak tog lica iznos jednak porezu koji je plaćen u Ujedinjenom Kraljevstvu. Takav odbitak ne može biti veći od dela poreza koji je obračunat pre tog odbitka, a koji odgovara dohotku ostvarenom iz Ujedinjenog Kraljevstva.

(3) U smislu stava (1) ovog člana, izraz "jugoslovenski porez koji se plaća" smatra se da obuhvata svaki iznos koji bi bio plaćen za svaku godinu prema zakonima Jugoslavije, ali nije plaćen zbog izuzeća ili umanjnja od poreza odobrenog za tu godinu ili za deo te godine, prema:

(a) odredbama navedenim u stavu (4) ovog člana, ako su ove odredbe bile na snazi na dan potpisivanja ovog sporazuma i nisu izmenjene posle datuma potpisivanja ovog sporazuma, odnosno neznatno su izmenjene tako da izmene ne utiču na njihov opšti karakter, ili

(b) prema nekoj drugoj odredbi koja može biti kasnije doneta, kojom se priznaje izuzeće, odnosno umanjnje poreza, a nadležni organ države ugovornice se saglasi da je sličnog karaktera sa odredbama navedenim u stavu (4) ovog člana, ako posle toga nije menjana, odnosno ako je neznatno izmenjena tako da izmene ne utiču na njen opšti karakter;

pod uslovom:

(c) da oslobođenja od poreza Ujedinjenog Kraljevstva prema ovom stavu neće biti osim ako nadležni organ u Jugoslaviji ne potvrdi da je izuzeće odnosno umanjnje poreza učinjeno radi unapređenja razvoja u Jugoslaviji;

(d) da se oslobađanje od poreza Ujedinjenog Kraljevstva prema ovom stavu ne vrši za dohodak iz izvora ako dohodak nastaje u periodu koji počinje posle deset godina od kada je prvi put odobreno izuzeće, odnosno umanjnje jugoslovenskog poreza za taj izvor.

(4) Odredbe pomenute u stavu (3) (a) ovog člana su:

- U Socijalističkoj Republici Bosni i Hercegovini, član 6 Zakona o oporezivanju stranih lica ("Službeni list SR Bosne i Hercegovine", br. 36/1972);

- U Socijalističkoj Republici Crnoj Gori, član 6 Zakona o porezu na dobit stranih lica ("Službeni list Crne Gore", br. 21/1975);

- U Socijalističkoj Republici Hrvatskoj, član 6 Zakona o oporezivanju stranih osoba ("Narodne novine", br. 5/1973);

- U Socijalističkoj Republici Makedoniji, član 6 Zakona o oporezivanju stranih lica ("Službeni vesnik SR Makedonije", br. 15/1973);

- U Socijalističkoj Republici Sloveniji, član 7 Zakona o oporezivanju stranih lica ("Uradni list SR Slovenije", br. 3/1973);

- U Socijalističkoj Republici Srbiji, član 7 Zakona o oporezivanju stranih lica ("Službeni list SR Srbije", br. 22/1973);

- U Socijalističkoj Autonomnoj Pokrajini Kosovo, čl. 8 i 9 Zakona o oporezivanju stranih lica ("Službeni list SAP Kosovo", br. 16/1979);

- U Socijalističkoj Autonomnoj Pokrajini Vojvodini, član 7 Zakona o oporezivanju stranih lica ("Službeni list SAP Vojvodine", br. 3/1974);

(5) U smislu prethodnih stavova ovog člana, dobiti, dohodak i prihod od imovine koje poseduje rezident države ugovornice, koji se mogu oporezovati u drugoj državi ugovornici, prema ovom sporazumu smatra se da nastaju iz izvora u toj drugoj državi ugovornici.

Član 23

Jednak tretman

(1) Državljeni i pravna lica koji imaju taj status prema važećem zakonu u državi ugovornici ne podležu u drugoj državi ugovornici oporezivanju ili obavezi u vezi sa oporezivanjem koji su drukčiji ili teži od oporezivanja i obaveze u vezi sa oporezivanjem kojima državljani i pravna lica koji imaju taj status prema važećem zakonu u toj drugoj državi, u istim uslovima podležu ili mogu podlegati.

(2) Oporezivanje stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ne može biti nepovoljnije u toj drugoj državi od oporezivanja preduzeća te druge države koja obavljaju iste delatnosti.

(3) Preduzeća države ugovornice, čiju imovinu potpuno ili delimično poseduju ili kontrolišu, neposredno ili posredno, jedan ili više rezidenata druge države ugovornice, u prvospomenutoj državi ugovornici ne podležu oporezivanju ili obavezi u vezi sa oporezivanjem koji su drukčiji ili teži od oporezivanja i obaveze u vezi sa oporezivanjem kojima druga slična preduzeća prvospomenute države podležu ili mogu podlegati.

(4) Ni jedna odredba ovog člana ne znači obavezu države ugovornice da rezidentima druge države ugovornice odobrava lične olakšice, oslobađanja i umanjenja za svrhe oporezivanja koje odobrava svojim rezidentima.

(5) Izraz "oporezivanje" u ovom članu označava porez svake prirode i vrste.

Član 24

Postupak sporazumevanja

(1) Ako rezident države ugovornice smatra da mere jedne ili obe države ugovornice dovode ili će dovesti do njegovog oporezivanja koje nije u skladu sa ovim sporazumom, on može, bez obzira na pravna sredstva predviđena unutrašnjim zakonima tih država, izložiti svoj slučaj nadležnom organu države ugovornice čiji je rezident.

(2) Nadležni organ će nastojati, ako prigovor smatra opravdanim i ako nije u mogućnosti da sam dođe do zadovoljavajućeg rešenja, da reši slučaj sporazumno sa nadležnim organom druge države ugovornice, radi izbegavanja oporezivanja koje nije u skladu sa ovim sporazumom.

(3) Nadležni organi država ugovornica nastojaće da sporazumno otklone teškoće ili nejasnoće koje nastaju pri tumačenju ili promeni ovog sporazuma.

(4) Nadležni organi država ugovornica mogu neposredno međusobno opštiti radi postizanja dogovora u smislu prethodnih stavova.

Član 25

Razmena obaveštenja

(1) Nadležni organi država ugovornica razmenjuju obaveštenja potrebna za primenu ovog sporazuma i unutrašnjih zakona država ugovornica koji se odnose na poreze obuhvaćene ovim sporazumom ako je oporezivanje koje oni regulišu u skladu sa ovim sporazumom. Svako obaveštenje tako razmenjeno smatra se tajnom i može se saopštiti samo licima (uključujući sud ili upravni organ) koja se bave razrezom, naplatom, prinudnom nplatom ili rešavanjem pred sudom u odnosu na poreze koji su predmet ovog sporazuma.

(2) Odredbe stava (1) ovog člana ne mogu se ni u kom slučaju tumačiti tako kao da nadležnom organu jedne od država ugovornica nameću obavezu da:

(a) preduzima upravne mere suprotne zakonima ili upravnoj praksi koja je uobičajena u toj ili drugoj državi ugovornici;

(b) daje podatke koji se ne mogu dobiti po zakonima ili po uobičajenom upravnom postupku te ili druge države ugovornice;

(c) daje obaveštenja kojima se otkriva poslovna ili službena tajna, ili stručni postupak ili obaveštenja čije bi saopštavanje bilo suprotno javnoj politici (*ordre public*) ili, u slučaju Ujedinjenog Kraljevstva, obavezu da daje obaveštenja kojima se otkriva trgovinska, industrijska, komercijalna ili profesionalna tajna.

Član 26

Diplomatski i konzularni funkcioneri

(1) Odredbe ovog sporazuma ne odnose se na poreske povlastice diplomatskih ili konzularnih funkcionera predviđene opštim pravilima međunarodnog prava ili u odredbama posebnih sporazuma.

(2) Izuzetno od odredaba stava (1) člana 4 fizičko lice koje je član diplomatske, konzularne ili stalne misije koja se nalazi u državi ugovornici a koje podleže oporezivanju u toj državi samo ako ostvaruje dohodak iz izvora koji se nalaze u toj državi, ne smatra se da je rezident te države.

Član 27

Stupanje na snagu

Svaka država ugovornica pismeno, diplomatskim putem, obaveštava drugu državu ugovornicu da su završeni postupci koji se traže po njenom zakonu za stupanje na snagu ovog sporazuma. Sporazum stupa na snagu sa datumom drugog od ovih obaveštenja i važi:

(a) u Ujedinjenom Kraljevstvu:

- (i) u odnosu na porez na dohodak i porez na prihod od imovine za svaku godinu razreza koja počinje na dan ili posle 6. aprila u kalendarskoj godini koja sledi godinu u kojoj je primljeno drugo obaveštenje;
- (ii) u odnosu na korporacijski porez za svaku finansijsku godinu koja počinje na dan ili posle 1. aprila u kalendarskoj godini koja sledi godinu u kojoj je primljeno drugo obaveštenje;
- (b) U Jugoslaviji:
- u odnosu na jugoslovenski porez za svaku poresku godinu koja počinje na dan ili posle 1. januara u kalendarskoj godini koja sledi godinu u kojoj je primljeno drugo obaveštenje.

Član 28

Prestanak važenja

Ovaj sporazum ostaje na snazi dok ga ne otkaže jedna od država ugovornica. Sporazum mogu otkazati i jedna i druga država ugovornica, diplomatskim kanalima, dostavljanjem note o prestanku važenja najmanje šest meseci pre kraja kalendarske godine posle pet godina od dana stupanja na snagu ovog sporazuma. U tom slučaju, Sporazum prestaje da važi:

(a) u Ujedinjenom Kraljevstvu:

- (i) u odnosu na porez na dohodak i porez na prihod od imovine za svaku godinu razreza koja počinje na dan ili posle 6. aprila u kalendarskoj godini koja sledi godinu u kojoj je dato obaveštenje;
- (ii) u odnosu na korporacijski porez, za svaku finansijsku godinu koja počinje na dan ili posle 1. aprila u kalendarskoj godini koja sledi godinu u kojoj je dato obaveštenje;

(b) u Jugoslaviji:

u odnosu na jugoslovenski porez, za svaku poresku godinu koja počinje na dan ili posle prvog dana januara u kalendarskoj godini koja sledi godinu u kojoj je dato obaveštenje.

U potvrdu čega su potpisani, propisno za to ovlašćeni potpisali ovaj sporazum.

Sačinjeno u Londonu, 6. novembra 1981, na srpskohrvatskom i engleskom jeziku, u dva istovetna primerka koji su jednako autentični.

Za Socijalističku Federativnu
Republiku Jugoslaviju,
Dragi Stamenković, s. r.

Za Ujedinjeno Kraljevstvo
Velike Britanije i Severne Irske,
Lord Trefgarn, s. r.